

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dormi Secvre: Vel Cynosvra Professorvm Ac Stvdiosorvm Eloqventiæ,

in qua Centvm Et Viginti Themata Oratoria. Non Solvm Stvdiosis, Sed &
Professoribus eloquentiæ, ac pietatis veræ amantibus utilissima &
pernecessaria explicantur ; Cum Indice rerum atq[ue] verborum locupleti

Tympe, Matthäus

Coloniæ Agrippinæ, 1650

XXVIII. Parænesis ad continuam præsentia Dei cogitationem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38994

XXVIII. PARÆNESIS AD IUGEM
atque continuam præsentia Dei cogitationem.

EXORDIUM ab insigni dicto Michææ Prophetæ: *Indicabo tibi o homo, quid sit bonum, & quid Dominus requirat à te: utique facere iudicium, & diligere misericordiam, & sollicitum ambulare cum Deo tuo.*

PROPOSITIO: Cum igitur Deum semper in animo habere, & non tam sæpè spiritum ducere, quàm Dei meminisse debeamus, te Auditores, ad continuam Divinæ præsentia cogitationem incitaturum.

CONFIRM. I. LOCUS à nobilitate, præstantiaq; huius exercitii, quæ inde elucet, quòd hominem multis modis Angelis similem reddit. PRIMò, quia proprium est Angelorum continenter contemplari faciem Patris qui in cœlis est. SECUNDò, quia cum teste S. Gregorio, Angelorum alii sint assistentes Deo alii ministrantes, juxta illud Dan. 7. v. 10. *Millia millium ministrabant ei & decies millies centena millia assistebant ei*, homo per hoc exercitium, assistentium (qui sunt summi & intimi Dei aulici) potius munere fungitur, quàm ministrantium. TERTIò, quia ut Angelorum domicilium est cœlum, sic homo, qui assidue in animo contemplatur præsentem Deum vel mentem suam facit cœlum, vel locum, in quo degit, exemplo Patriarchæ Jacob Geneseos 28. v. 12. **QUARTò, quia sicut Angeli, quando nobis conspicui redduntur, eximia luce sunt circumfusi: sic animus humanus quodam fulgore spirituali, dum præsentem Deum assidue contuetur, illustratur. Haud secus quàm corporalis vultus Moyses, ex consortio diuturnioris sermonis Dei, tam admiranda luce perfusus est, ut populus Israëliticus aciem oculorum**

Vide P. Ioan. Busanus Viridario, in Virt. c. 6. v. 3. Prov. 3. v. 6. in omnibus viis tuis cogita illum (Deum.)

Matth. 18. 10. Moral. 7. & Hom. 34. in Evang. B. Ephraim serm. de 2. Adv. Dom. Vide D. Thomam part. 1.

Matth. 28. v. 3. Sicut fulgur, &c. Exod. 34. v. 29.

gramm
 morar
 inter
 nec poss
 d per
 oli, all
 res, qu
 audire
 teris?
 ia pract
 Hinc
 lectione
 hæc co
 a char
 se ad
 prianus
 de Bapt
 m adhe
 am per
 d quòd
 o se ab
 RIMò
 e bene
 n. Re
 z Deum
 quitate
 dis. In
 erando
 o, id
 nendo
 cupi
 ut pro
 &c.
 XXVIII.

lorum in eius obrutum conijcere non valeret, nisi ad populum ei quicquam loquendi copia fieret nisi facie prius obvelata.

II. *Locus à multiplici fructu*, quorum PRIMUS est; quòd qui Deum menti impressum gerit non facile lapsurus sit in peccatum. Quis enim servus conscius se à domino spectari, delinquat? Hinc S. Hieron. in Ezech. lib. 7. c. 22. *Memoria Dei excludit omnia flagitia*. Refert Simeon Metaphrastes. Ephræm hoc antidoto scortum quoddam publicum ex sordibus superioris vitæ ad virtutis studium revocasse. Nam cum impudenter eum ad secum dormiendum sollicitasset, illeque respondisset, se contentum, modo id fieret in medio civitatis, atque illa contra ostendisset id sine summo pudore coram hominibus fieri non posse: Ephræm respondit; *Quanto minus fieri debet coram Deo, qui omnia, etiam occultissima intuetur*. Quo responso meretrix perculsa, veniam suppliciter petiit facti, & ex consilio Ephræm Monasticæ vitæ in perpetuum se addixit. Si utile ad non delinquendum, cogitare hominem gravem nobis præsentem (ut Seneca epist. 11. ad Luciliam docet, quanto magis cogitare præsentem Deum; qui, ut ipse Seneca alibi fatetur, prope est à te, tecum est, intus est.

SECUNDUS fructus est, quòd hominis præceptus egregiè munit aduersus omnia impendentia pericula, tentationesque dæmonis, carnis, & mundi. Unde S. ille Job, metu omni posito, ad Dominum clamabat: *Pone me &c.* David. *Et &c.* Hac consideratione corroborata quondam B. Susanna, gravissimam tentationem lapsus carnis vicit. Eadem cogitatione armatus gloriosus populi Judaici dux Judas Machabæus, omni fiducia in Deum projecta, clarissimam ex potentissimo hoste Nicanore victoriam retulit S. Antonio

*Psal. 24.
v. 15.
Oculi.
Psal. 9.
v. 72.
Non est
&c.
Impudens
meretrix ex-
pugnatur.*

*Senec epist.
10.
Sic vive
cum homi-
nibus, tan-
quam Deum
videat, sic
loquere cum
Deo, tan-
quam homi-
nes audiant.*

*Cap. 17 v. 3.
Psal. 12 v. 4.
Dan. 15. 20.
2. Mach. 15.
v. 16.
S. Athan.*

nio in quodam spirituali conflictu, quo & ipse vapulando, & dæmones eum dirissimè pene usque ad necem verberando, pariter defatigati fuerunt, hoc unum dolori erat, quòd Deum sibi in certamine præsentem non fuisse existimaret. Nam mox ut Dominus se visendum præbuit, & duelli se spectatorem fuisse professus est, omnis mæror recessit, viresque animi cumulatiorer edierunt. Idemque fratribus suis affirmate solebat in avertendis omnibus Satanæ telis, firmissimum esse in Deo, præ oculis eum habendo, præsidium.

TERTIUS: Exercitatione hac maximè hominis animus inflammatur ad amorem Dei, divino- rumque mandatorum observationem.

QUARTUS: Est medium efficax ad consequendam brevi tempore Christianæ vel Religiosæ vitæ perfectionem. Quæcunque enim suppetunt media vel exercitia spiritualia ad perfectas virtutes assequendas, in hoc uno, quasi in compendio quadantenus continentur. Huius operâ omnia vitæ spiritualis antidota obtineri queunt. Hoc unum Dei servum incitat, excitat, & inflammat, ut cætera media re ipsa exerceat, ut salutaria vel necessaria ad unas solidasque virtutes comparandas subsidia requirat, ut lumen ad lustrandam mentem, & robur ad impellendam voluntatem à Divina Majestate, quam præsentem continenter cernit, impetret. Quemadmodum enim cœlestia sidera à præsentem sole, in quem obversa sunt, omnem mutuuntur splendorem, quo & in se fulgent, & aliis fulgorem subministrant, ad certos effectus producendos in terris: sic homines justis & piis, qui instar stellarum in Ecclesia Dei collucent, ex perpetuo Dei, quem præsentem oculis mentis contemplantur, conspectu, lumine quodam divino

illu-

III DE COGITATIONE

illustrantur, indiesque in virtutum studio progressus faciunt, omniumque virtutum verarum solidarumque splendorem aliis communicant, de quibus merito dicitur Syr. c. 14. v. 22. *Beatus vir qui in sapientia morabitur, & in sensu cogitabit circumspersionem Dei.*

Gen. 5. v. 22. Enoch & Elias cur perfectionis suæ spiritualis remunerationem etiam in hac vita per translationum miraculosam in Paradisum sunt consecuti, nisi quia ille ambulavit cum Deo, hic in Dei conspectu stetit? Abraham jam nonagenario (quem omnium fidelium patrem & principem

3. Reg. 71. v. 1

Gen. 17.

Matt. 5. 48.

Vide in pra-

miis Virtu-

rum exem-

plum Dosi-

zhai &c. in

loco de Medi-

tatione pra-

sentia Dei.

Basil. in Reg.

9. 21. 201.

206.

Basil. Reg.

9. 27.

Deus destinarat) dictum est: *Ambula coram me & esto perfectus*, quibus verbis eius ipsi mandavit sui in reliqua vita perperuò esse memorem, sibi familiarem & obsequentem, quò citius pervenire posset ad virtutum perfectionem. Et Christus, cum discipulos hortatus esset ad imitandum Deum in summo dilectionis gradu, hoc est, diligendis inimicis, si vellent in numero filiorum eius censerì, mox subiecit: *Estote ergo & vos perfecti, sicut & pater, &c.*

QVINTUS: Valet ad amovendas omnes animi distractiones, tum in oratione mentali vel vocali, tum in aliis occupationibus externis, uti suo exemplo probavit S. Catharina Senensis, quæ, teste Reimundo, cor suum loco cubiculi usurpabat in quo assidue Deum inter domesticos labores cernebat.

SEXTUS: Valet ad conservandam animi corporisque castitatem & virginitatem: valet ad refrænandos iræ motus: valet ad supplendas & compensandas omnes preces, quas gravitate vel morbi, vel occupationem quotidianarum impediti, persolvere non possumus.

III. Locus à *jucunditate*, quia eximiam quandam lætitiã spiritualem conciliat homini pietatis

tis studioso. Unde pius David, cum dixisset: *Pro- Psal. 15. v. 8.*
videbam, &c. subjunxit: Propter hoc, &c. q. d. quo-
 nam ob oculos perpetuò habui Dominum meum,
 tanquam ducem, directorem, & defensorem me-
 um, spem desperantium, vindicem oppressorum
 tanto perfusus sum gaudio, ut lingua erumperet
 in hymnos aliasq; divinas laudes.

Rex Josias, quoniam populum Dei multis affe-
 cerat beneficiis cultumq; divinum maximo stu-
 dio promoverat, jucundissimam nominis sui apud
 posteros reliquit memoriam, sic ut Ecclesiasti-
 cus c. 49. v. 1. hoc quasi Epitaphium ei scripserit:
Memoria Josia in compositione odoris facta opus pi- Syrac. 240
gmentarii, In omni ore quasi mel indulcabitur ejus me- in Cant.
moria, & ut musica in convivio vini. S. Bernardus,
 ut primum religiosam vitam est complexus,
 quemadmodum ipse fatetur, solo sodalium reli-
 giosorum conspectu, vel etiam recordatione eo-
 rundem, cum longius abessent, vel vita defuncti
 essent, tantopere exultabat, ut mente omni suavi-
 tate delibuta, oculi à lachrymis se continere non
 possent. Si memoria hominis justi aspectusve tan-
 to hominem perfundit gaudio, quòd videatur sibi
 cernere eximias virtutes, donaq; cœlestia, quibus
 ille à Deo fuit ornatus, quid non efficiet spiritua-
 lis intuitus recordatioq; Dei, qua animam contem-
 platur in eo immensam sapientiam, omnipoten-
 tiam bonitatem, pulchritudinem, aliasq; innume-
 ras perspectiones?

IV. *Locus à necessitate.* Magno enim salutis
 discrimine hoc exercitium tenere negligitur.
 Hinc cum Rex David de impio dixisset: *Non est Psal. 9. v. 270*
Deus in conspectu ejus mox adjunxit, inquinata sunt
vita illius in omni tempore. Angelorum princeps
 Lucifer, quamdiu oculos à Deo suo non deflexit,
 salvus & securus constitit; ut primum verò eos
 in se convertit, ilicò ad Inferos detractat est su-

Part I.

H

per-

perbia eius, ignibus addicta sempiternis. Adam & Eva primi parentes nostri, quamdiu assidue fuere cum Deo, felices fuere, quamprimum vero Eva in serpentem se obvertit, & Adam in mulierem, ambo vero in pomum vetitum, se, posterisque suos in has arumnas deturbarunt. Palladius commemorat, se, cum aliquando adjuncto comite, Monachum quendam religiosissimum inviseret, nomine Dioclem, inter alia, hoc documentum ab eo accepisse, hominem ipsum, quamprimum a Divinae praesentiae contemplatione cessavit, continuo fieri vel daemone, vel bestiam: bestiam quidem, si cum Adam & Eva succumbat tentationibus carnalium illecebrarum; daemone vero si arrogantiae, iracundiae, invidiae, & similia.

In Hist.
Lans. cap.
98.

In Proemio
Dial.
De Moysē,
Ezechia,
& aliis vide
Triumphum
Virtutum.

V. *Locus ab exemplis eorum Sanctorum, qui in hoc exercitio excelluerunt.* Exempla enim saepe plus movent, quam verba, ut ait S. Greg. De Enoch. Elia, Abraham, Davide dictum est: de Abel scribit Josephus, (1. Antiq. c. 4.) cum idcirco Deo gratissimum extitisse, quod in omnibus actionibus suis Deum praesentem reputavit. Non (Gen. 6. v. 9.) *vir justus atque perfectus* dicitur, quia cum Deo ambulavit. Nonne Joannes Baptista, quia (uti Angelus de ipso praedixit, Luc. 1. v. 15.) *magnus erat coram Domino, & similis Eliae semper stanti in conspectu Domini*: item quia (ut de eodem repletus Spiritu Sancto praedixit Zacharias Luc. 1. v. 76. *ante faciem Domini parabit viam ejus*, nonne, inquam, hic debeat assidue praesentem Dominum contueri? Quomodo poterat a dulcissima contemplatione Dei divelli gloriosissima Dei Mater Virgo Maria, cum qua Dominus erat, quam *Virtus altissimi* obumbrabat, in quam Spiritus Sanctus supervenerat, quae Christum Deum in utero conceperat, & novem mensibus gesta-

gestarat, quæ cum & coram Christo triginta, eoq;
amplius annis continenter vixerat, & viderat in
cælum ascendentem.

De Apostolo Paulo, cuius pectus amore Chri-
sti Crucifixi perpetuo bulliebat, nemini dubium
esse potest, eum Divinum Numen semper præ o- 1. Cor. 2. v. 7.
culis gestasse, uti ipse non obscure sententiis qui- c. 12. v. 29.
busdam indicavit, ut illa ad Philip 3. v. 20. *Nostra
conversatio in cælis est, unde, &c.* Et illa ad Hebr. 13.
v. 14. *Non habemus hic manentem civitatem, sed futu-
ram inquirimus.* B. Edmundus Cantuariensis Ar- Sur. in Nov.
chiepiscopus eburneam B. Virginis icunculam, in c. 13a
cuius ambitu descripta erant vitæ & passionis
Christi mysteria, semper e collo suspensam gesta-
bat, ne Dei Deiparæq; oblivio inter litterarias oc-
cupationes aliquando obreperet.

In Exordio cohortaberis Auditores, ut hoc do-
num longe nobilissimum contemplandi ubique
præsentem semper Deum, per Christi infinitam
misericordiam passionisq; merita ardentem à Deo
postulent, cogitationes suas, piaque desideria in
Deum semper conjiciant, & amato toto pectore
adhærescant; cum ea amoris sit natura, ut, si ardens 1. Cor. 7. v. 18
sit, magna vi amantem transferat in rem amatam,
ac unum quid cum ea efficiat.

XXIX. LAUS COGNITIO- nis Dei.

IN EXORDIO dices, Spiritum Sanctum in
Scripturis Divinis triplicem Dei cognitionem
patefecisse: imperfectam, seu huius vitæ, de qua
S. Paulus ait: *ex parve cognoscimus*: perfectam, seu 1. Cor. 13. v. 9
alterius vitæ de qua idem Paulus: *Videmus*, ait, 1. Cor. 13. 12.
nunc per speculum in enigmate, tunc autem facie ad Vide P. Ioan.
faciem: & perfectissimam, qua Dei essentia omnia Bussem in
que eius attributa & perfectiones exactissime Virid. Virb.
H 2 cogno-